

**LIGA ZA ZAŠTITU
PRIVATNE SVOJINE
I LJUDSKIH PRAVA**
Beograd – Ženeva – Pariz

**LEAGUE FOR THE PROTECTION
OF PRIVATE PROPERTY
AND HUMAN RIGHTS**
Belgrade – Geneva - Paris

**PRIMEDBE
NA
NACRT ZAKONA O POVRACAJU IMOVINE I OBEŠTECENJU**

(na tekst Nacrta koji je usvojen na sednici Komisije od 29. maja 2002. godine)

Clan 3.

Dodati stav 3) koji glasi: “Odredbe ovog zakona primenice se i na vraćanje imovine, odnosno obeštećenje za imovinu koja je prešla u državnu svojinu:

- a) na osnovu pravnog posla koji je zaljucen pod prinudom, prevarom, pretnjom ili u zabludi;
- b) oduzimanjem uz naknadu koja ne prelazi jednu polovinu vrednosti imovine (oštećenje preko polovine)”.

Clan 4.

Stav 1) Iza reci “obligacioni” dodati “nasledno-pravni”.

Clan 6.

Stav 1) Iza reci “iz cl.2 i cl.3” ovog zakona staviti tacku, i brisati reci :”a koji na dan donošenja ovog zakona imaju jugoslovensko državljanstvo.”

Clan 8.

Stav 4) Iza reci “zadužbinama” dodati:” legatima, fondovima”, a brisati rec “drugim”.

Clan 10.

Stav 1) menja se u celosti i treba da glasi: “Obveznik vraćanja nepokretnosti je država ili drugo pravno kao i fizičko lice koje je u momentu stupanja na snagu ovog zakona vlasnik ili nosilac prava korišćenja ili raspolaganja ili polaže pravo na tu nepokretnost na osnovu teretnog ili bezteretnog pravnog posla.”.

U stavovima 2), 3) i 4) umesto “pravno lice” treba da stoji “pravno odnosno fizičko lice”.

Clan 11.

Stav 1) menja se i treba da glasi:

“Ako su obveznici vraćanja fizička lica koja su u međuvremenu putem zakonitog teretnog posla ili bezteretnog sticanja postala vlasnici imovine koja je bila oduzeta od bivših vlasnika primenom propisa i akata iz člana 2. i 3. ovog zakona, ta fizička lica imaju pravo na nadoknadu do visine uloženi sredstava u predmetnu imovinu, a svoja prava na obeštećenje ostvaruju u posebnom postupku od Republike Srbije.”.

Clan 12.

Menja se u celosti i treba da glasi:

“Na osnovu ovog zakona predmet vraćanja odnosno obeštećenja je narocito sledeća imovina:

- Poljoprivredno zemljište sa objektima i bez objekata (stambene, poslovne i ekonomske zgrade), šume i šumsko zemljište, pašnjaci, sve bez obzira na stanje u kojem se nalaze.
- Građevinsko zemljište bez obzira na stanje u kome se nalazi.
- Stambene i poslovne zgrade, odnosno idealni delovi takvih zgrada bez obzira na stanje u kome se nalazi.
- Stanovi i poslovne prostorije, bez obzira na stanje u kome se nalaze.
- Preduzeća bez obzira na stanje u kome se nalaze.
- Hoteli i renta-vile bez obzira na stanje u kome se nalaze.
- Udruženja i fondovi.

- Prevozna sredstva.
- Pokretne stvari.
- Novcana sredstva.
- Hartije od vrednosti.
- Intelektualna svojina.

Clan 13.

Stav 2) se menja i treba da glasi: “Ako se imovina ne može vratiti u celini, moguće je delimično vraćanje s tim što se razlika u vrednosti nadoknazuje drugom imovinom u adekvatnom obimu i kvalitetu na istoj teritoriji ili se isplacuje po tržišnoj vrednosti.”.

Stavovi 3) i 4) se brišu.

Clan 14.

Stav 1) se menja i treba da glasi: “Predmet vraćanja su pokretnosti, kulturne, umetnicke ili istorijske vrednosti, kao i druge pokretne stvari, predmeti ili grupe predmeta za privrednu delatnost, predmeti ili grupe predmeta za licnu upotrebu bivšeg vlasnika kao i predmeti koji su bivšim vlasnicima ili njihovim pravnim sledbenicima posebno dragi.”

Stav 2) Iza reci “vraćaju se u svojinu i državinu” stavlja se tacka, a ostali tekst do kraja stava se briše.

Stav 3) se briše.

Clan 15.

Stav 3) se menja u celosti i treba da glasi:” Pomocne, zajednicke i njima slicne prostorije vraćaju se u svojinu i državinu bivšim vlasnicima odnosno njihovim naslednicima.”

Clan 16.

Brisati u celosti.

Clan 17.

Brisati u celosti.

Clan 18.

Brisati u celosti.

Clan 19.

Brisati u celosti.

Clan 20.

Stav 2) se menja i treba da glasi:“Ako je vrednost nepokretnosti bitno porasla usled novih ulaganja vrši se prebijanje porasle vrednosti sa ostvarenim prihodom obveznika vraćanja za vreme korišćenja nepokretnosti.”.

Stav 3) treba brisati.

Clan 21.

Stav 1) Iza reci “u svojinu i državinu” stavlja se tacka, a ostali deo teksta do kraja stava se briše.

Stav 2) se menja u celosti i treba da glasi:“Ako na oduzetom poljoprivrednom zemljištu sada postoji pravo svojine treceg lica bivši

vlasnik ima pravo na drugo odgovarajuće poljoprivredno zemljište iz kompleksa podržavljenog poljoprivrednog zemljišta. Pod pojmom drugog odgovarajućeg poljoprivrednog zemljišta podrazumeva se zemljište koje je istog kvaliteta i boniteta i približne lokacije.”

Stav 3) se u celosti menja i treba da glasi: “ Korisnik oduzetog zemljišta dužan je da postupi po odredbama stava 1 ovog člana.”

Clan 22.

Menja se i treba da glasi:“ Ako korisnik prava ne traži povraćaj poljoprivrednog zemljišta, odnosno šume u naturi pripada mu pravo na novcanu naknadu koja ce se isplatiti najkasnije u roku od godinu dana.”.

Clan 23.

Stav 3) Umesto reci “Zakona o stanovanju” staviti reci “Zakona o obligacijama”.

Clan 24.

Stav 3) se menja i treba da glasi:

“ Podržavljena neizgadena građevinska zemljišta koja su opštini ili nekom pravnom ili fizickom licu u skladu sa zakonom predana radi privodenja nameni u skladu sa planskim aktom vraćaju se i ako su u trenutku stupanja na snagu ovog zakona već ustupljena za izgradnju, a obveznik vraćanja mora nadoknaditi štetu korisniku zemljišta u vrednosti uloženi sredstava.

Stav 4) se menja i treba da glasi: “Podržavljena izgrađena građevinska zemljišta vraćaju se vlasniku bilo da je na njima izgrađen trajni objekat u svojini bivšeg vlasnika, bilo da je u svojini drugog fizickog ili pravnog lica.Ukoliko je objekat u svojini pravnog ili fizickog lica između vlasnika zemljišta i vlasnika trajnog objekta uspostavlja se zakupni odnos.Uslome zakupa zemljišta propisuje nadležno ministarstvo za prelazni period od godinu dana kada se ima uspostaviti tržišno formiranje cena .”

Iza stava 6) treba dodati stav 7) koji treba da glasi:“ U slučaju iz stava 4), stari vlasnik može odbiti povraćaj stvari i tada mu pripada naknada u vidu zamene za drugo građevinsko zemljište ili novcana naknada po tržišnoj ceni.”

Clan 26.

Stav 2) se briše.

Stav 3) se menja i treba da glasi:

“ Ako je vrednost preduzeca u momentu vracanja bitno porasla usled novih ulaganja vrši se prebijanje porasle vrednosti sa prihodima ostvarenim za vreme korišćenja preduzeca.”

Clan 27.

Stav 1) Iza reci “ovog zakona” brisati tacku i dodati: “na teret sredstava Republike Srbije.”

Stav 2) Menja se i treba da glasi:

“Ako je predmet vracanja u svojinu preduzece cija je vrednost bitno porasla u odnosu na vrednost preduzeca u trenutku podržavljenja vrši se prebijanje u skladu sa clanom 26.stav 3).”

Clan 30.

Stav 1) Iza reci “ udela na pravnom licu ili” dodaje se “ u novcu ili”.

Stav 2) Iza reci “ naknada u” dodaje se “ novcu ili”

Stav 4) briše se.

Clan 31.

Stav 2) Iza reci “ nadoknadi u” dodati reci “novcu ili”.

Clan 32.

Stav 1) Iza reci “uvažavanja njene” dodati rec “ tržišne”.

Stav 2) Umesto reci "važecim propisima" treba da stoji "u skladu sa stavom 1) ovoga clana".

Stav 3) Umesto reci "katastarskoj kulturi, katastarskoj klasi i katastarskoj opštini, na osnovu propisa Vlade Republike Srbije" treba da stoji: " tržišnoj vrednosti građevinskog zemljišta".

Stav 5) Iza reci "ministar za finansije" brisati tacku i dodati reci "shodno međunarodno priznatim normama."

Clan 33.

Stav 1) Iza reci "naknade" dodaju se reci "u smislu clana 30. stav 2) ovog zakona".

Stav 2) Umesto broja 10 staviti broj 2. Iza reci " godišnje" dodati novu recenicu koja glasi: " Polugodišnje rate podležu uskladivanju sa zvanicom stopom inflacije u trenutku isplate."

Clan 35.

Dopunjuje se tako što iza reci "jednakim mesecnim ratama" treba da stoji " a u trajanju najviše godinu dana".

Clan 36.

Stav 1) se menja tako što umesto reci "clanom 3. stav 2) ovog Zakona" treba da stoji "clanom 3. stav 2) i stav 3) ovog zakona".

Clan 38.

Stav 2) se briše.

Clan 39.

Stav 5) Umesto reci “dve godine” treba da stoji “tri godine”.

Clan 40.

Stav 1) Iza reci “obaveznik vraćanja” stavlja se tacka, a ostali deo do kraja recenice se briše.

Clan 41.

Stav 1) U alineji 1 brisati reci “orijentacione vrednosti”.

Stav 3) Brisati reci “sa svim upisima i brisanjima pocev od 15. maja 1945. do dana podnošenja zahteva”.

Clan 42.

Stav 4) Iza reci “su dužni da” brisati tekst do kraja stava i dodati: “omoguce uvid u dokumentaciju i da u roku od 15 dana odgovore na zahtev obveznika, korisnika i organa koji vode postupak.”

Iza stava 4) dodati stav 5) koji treba da glasi:” U slucaju da organi koji raspolažu određenom dokumentacijom ne postupe po zahtevu organa koji vodi postupak za povracaj imovine, pokrenuce se protiv odgovornog lica postupak zbog zloupotrebe službenog položaja.”

Clan 43.

Stav 1) se dopunjuje tako što se iza reci “ispitnog postupka” dodaje “ i pribavljanje mišljenja Lige za zaštitu privatne svojine i ljudskih prava.”

Clan 44.

Iza stava 5) dodaje se stav 6) koji glasi:” Svi postupci u vezi pribavljanja dokumentacije povodom povracaja imovine su besplatni.”

Clan 46.

Iza stava 2) dodati stav 3) koji glasi: “ Za izvršenje ovog zakona mogu se osnovati posebni fondovi ili formirati drugi izvori finansiranja.”

Clan 49.

Stav 1) se menja i treba da glasi: “ Stranke u postupku za povracaj imovine po ovom zakonu i ostavinskom postupku povodom imovine koja je predmet povracaja ne placaju takse kao ni troškove postupka.”

Stav 2) Iza reci “pred tim organom” brisati tacku i dodati reci “ na teret obveznika vracanja.”.

Clan 50.

Stav 1) Iza reci “ dopunsko rešenje o nasledivanju” dodati reci “uz novo date neslednicke izjave”.

Iza stava 2) dodati stav 2a) koji treba da glasi: “ Naslednicke izjave date pre pokretanja postupka za vracanje imovine nemaju pravno dejstvo na imovinu koja korisniku prava pripadne na osnovu rešenja o vracanju imovine.”

Iza stava 2a) dodati stav 2b) koji treba da glasi: “ Odredbe stava 2a) ovog clana ne odnose se na naslednicke izjave date pre podržavljenja imovine kao i na naslednicke izjave date u postupku vracanja imovine.”

Clan 52.

Sve rokove za donošenje podzakonskih akata iz ovog clana brisati.

Iza stava 6) dodati stav 7) koji treba da glasi :” Sva podzakonska akta iz ovog clana donece se istovremeno sa donošenjem ovog zakona i obezbedice se da istovremeno sa njim stupe na snagu.”

Clan 53.

Stav 2) Na kraju recenice brisati tacku i dodati reci: “ kao i pravni poslovi zakljuceni posle 5. oktobra 2000. godine.”

Clan 56.

Stav 2) briše se.

U Beogradu juna 2002. godine